

PM 2003 RVII (Dnr 327-106/2003)

Förlängning av avtal gällande köp av enstaka platser vid särskilda boenden för äldre

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stadsdirektören ges i uppdrag att träffa avtal om att med ett år förlänga stadens ramavtal gällande köp av enstaka platser vid särskilda boenden med heldygnssorg för personer över 65 år.
2. Stadsdirektören ges i uppdrag att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till ramavtal som utifrån affärsmässiga grunder är påkallade.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 18 juni 2001 (utl 2001:72) att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en central upphandling av enstaka platser i särskilda boenden för personer över 65 år. Enligt fullmäktiges beslut skulle avtal tecknas på två år med möjlighet att förlänga ett år. Anledningen till den korta avtalstiden är att ett införande av en kundvalsmodell för äldreboenden planerades till den 1 januari 2004.

Den 20 juni 2001 godkände kommunstyrelsen de av stadsledningskontoret framtagna förfrågningsunderlagen (dnr 715/2001) för upphandling av enstaka platser vid särskilda boenden för äldre. Den 12 december samma år gav kommunstyrelsen stadsdirektören i uppdrag att teckna ramavtal med ett antal utförare (dnr 1720/2001). Stadsdirektören fick också i uppdrag att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och tillägg till avtalen med utförarna som utifrån affärsmässiga grunder är påkallade.

Remisser

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande har remitterats till äldreomsorgsberedningen och kommunstyrelsens pensionärsråd.

Äldreomsorgsberedningen och pensionärsrådet tillstyrkte stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Mina synpunkter

Jag delar stadsledningskontorets synpunkter. De enstaka platser som staden köper från privata utförare är ett komplement till stadens egen äldreomsorg. Verksamheten drivs inte på entreprenad, utan helt i privat regi i fastigheter som staden inte äger eller råvar över.

Staden har behov av de platser som erbjuds genom ramavtal. Cirka 20 procent av det totala antalet platser vid särskilda boenden med heldygnsomsorg köps från utförare som har ramavtal med staden. År 2001 innebar det att stadsdelsnämnderna köpte cirka 1500 platser. Omsatt i pengar handlar det om kostnader i storleksordningen 700 miljoner kronor per år.

Jag anser i linje med stadsledningskontoret att avtalen, i enlighet med den förlängningsklausul som finns, bör förlängas ett år. Kommunfullmäktige beslutade den 6 december 2002, i samband med behandlingen av budgeten för år 2003, att de gångna fyra årens konkurrensutsättningar, avknoppningar och upphandlingar ska utvärderas av två oberoende institut. Därefter ska en ny policy för upphandling, kvalitet, utveckling och medborgarinflytande tas fram, som bör vara klar inför 2004. Jag anser att det är lämpligt att stadens nya policy är klar innan beslut tas om eventuell förnyad upphandling av enstaka platser vid äldreboenden.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stadsdirektören ges i uppdrag att träffa avtal om att med ett år förlänga stadens ramavtal gällande köp av enstaka platser vid särskilda boenden med heldygnsomsorg för personer över 65 år.
2. Stadsdirektören ges i uppdrag att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till ramavtal som utifrån affärsmässiga grunder är påkallade.

Stockholm den 13 februari 2003

MARGARETA OLOFSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. därutöver anföras.

Det behövs en valfrihetsrevolution inom äldreomsorgen. Äldre människor ska ha rätt att forma sin vardag själva. Därför måste det finnas äldreboende och hemtjänst med olika profil och inriktning t ex med olika språklig och religiös inriktning.

De avtal som under föregående mandatperiod tecknades med olika privata äldreboenden bidrog till att öka mångfalden. Nästa steg är att ge äldre människor rätten att välja vilket äldreboende de önskar flytta till. Den tidigare planen var att under 2003 förbereda genomförandet av valfrihet i hela äldreomsorgen, för att sedan träda i full kraft den 1 januari 2004. De avtal som staden har med privata utförare bör förlängas ett år. Därefter bör en äldreomsorgsplan införas som följer brukaren, och som möjliggör val bland många olika alternativ, såväl kommunala som privata.

I framtiden vill vi också renodla certifieringen så att alla som håller en tillräckligt hög kvalitet godkänns som omsorgsgivare, utan att behöva genomföra en traditionell upphandlingsprocess. Vi ser gärna en utveckling över hela landet där alla Sveriges äldre får samma möjlighet som stockholmarna att välja omsorg själva.

För att ge stockholmarna en mångfald av utförare i äldreomsorgen krävs att staden fortsätter att arbeta för att få fler privata utförare i äldreomsorgen. I väntan på att äldreomsorgspenget kan införas i full skala ska staden fortsätta att arbeta med upphandlingar.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige beslutade den 18 juni 2001 (utl 2001:72) att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en central upphandling av enstaka platser i särskilda boenden för personer över 65 år. Enligt fullmäktiges beslut skulle avtal tecknas på två år med möjlighet att förlänga ett år. Anledningen till den korta avtalstiden är att ett införande av en kundvalsmodell för äldreboenden planerades till den 1 januari 2004.

Den 20 juni 2001 godkände kommunstyrelsen de av stadsledningskontoret framtagna förfrågningsunderlagen (dnr 715/2001) för upphandling av enstaka platser vid särskilda boenden för äldre. Den 12 december samma år gav kommunstyrelsen stadsdirektören i uppdrag att teckna ramavtal med ett antal utförare (dnr 1720/2001). Stadsdirektören fick också i uppdrag att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och tillägg till avtalen med utförarna som utifrån affärsmässiga grunder är påkallade.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning efter samråd med den juridiska avdelningen. Samverkan har ägt rum i CESAM den 21 januari 2003.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat 4 december 2002 är i huvudsak av följande lydelse.

Information om ramavtalen

Staden har tecknat ramavtal med ett 30-tal privata utförare gällande köp av enstaka platser vid sjukhem, gruppboenden, ålderdomshem och korttidsboenden. Utförarna och de priser som gäller enligt ramavtalet framgår av *bilaga 2*.

Avtalstiden för ramavtalen är från den 1 januari år 2002 till den 31 december 2003. Möjlighet till ett års förlängning finns om parterna skriftligen kommer överenskommer om detta senast den 31 mars 2003.

Beställning av platser görs genom särskilt avropsavtal. Samtliga stadsdelsnämnder i Stockholms stad kan göra avrop. I ramavtalet ges inga volymgarantier till utförarna, utan de kan bara sälja platser om efterfrågan finns från stadsdelsnämnderna.

För samtliga boendeformer (med undantag av korttidsboendet) gäller att det skall kunna erbjudas som ett permanent boende. De boende skall kunna bo kvar till livets slut.

Ersättningen till utförarna justeras årligen med hänsyn till förändringar i konsumentprisindex och lönekostnadsindex. Mellan 2002 och 2003 har ersättningen höjts med tre procent.

Cirka 20 procent av det totala antalet platser vid särskilda boenden med heldygnssorg köps från utförare som har ramavtal med staden. År 2001 innebar det att stadsdelsnämnderna köpte cirka 1500 platser. Omsatt i pengar handlar det om kostnader i storleksordningen 700 miljoner kronor per år.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag till beslut

De enstaka platser som staden köper från privata utförare är ett komplement till stadens egen äldreomsorg. Verksamheten drivs inte på entreprenad, utan helt i privat regi, i fastigheter som staden inte äger eller råår över.

Stadsledningskontorets bedömning är att staden har ett stort behov av de platser som erbjuds genom ramavtalen. Detta innebär att de alternativ som i första hand bör övervägas är att antingen genomföra en ny upphandling av enstaka platser eller att förlänga nuvarande avtal.

Stadsledningskontoret anser att avtalen, i enlighet med den förlängningsklausul som finns, bör förlängas ett år. Skälen till detta är flera. Kommunfullmäktige beslutade den 6 december

2002, i samband med behandlingen av budgeten för år 2003, att de gångna fyra årens konkurrensutsättningar, avknoppningar och upphandlingar ska utvärderas av två oberoende institut. Därefter ska en ny policy för upphandling, kvalitet, utveckling och medborgarinflytande tas fram, som bör vara klar inför 2004. Stadsledningskontoret anser att det är lämpligt att stadens nya policy är klar innan beslut tas om eventuell förnyad upphandling av enstaka platser vid äldreboenden.

En anledning till att göra en upphandling, istället för att förlänga ramavtalen ett år, skulle kunna vara att flera nya aktörer kan förväntas vara intresserade av att erbjuda äldreboenden eller att det kan resultera i sänkta vårddygnspriser. Stadsledningskontorets bedömning är att nya vårdgivare bara i undantagsfall skulle kunna bli aktuella och när det gäller priserna är det tveksamt om en ny upphandling skulle leda till en sänkning.

En fråga att överväga är också om de nuvarande utförarna är intresserade av att förlänga ramavtalen. Tidigare erfarenhet visar att de flesta företag, i motsvarande situation, är intresserade av att utnyttja möjligheten att förlänga avtal. Stadsledningskontoret bedömer att huvuddelen av utförarna (tillräckligt många för att ge ett acceptabelt utbud av platser) skulle godkänna att ramavtalen förlängs.

Kommunstyrelsen föreslår ge stadsdirektören i uppdrag att träffa avtal om förlängning av stadens ramavtal gällande köp av enstaka platser vid äldreboenden, så att avtalstiden går ut den 31 december 2004. En förutsättning för förlängning av avtalen är att avtalsvillkoren (förutom avtalstiden) förblir oförändrade. Stadsdirektören bör också ges i uppdrag att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och tillägg till ramavtalen som utifrån affärsmässiga grunder är påkallade.

REMISSER

SLK:s tjänsteutlåtande har remitterats till äldreomsorgsberedningen och kommunstyrelsens pensionärsråd.

Äldreomsorgsberedningen beslutade den 31 januari 2003 att tillstyrka stadsledningskontorets förslag till beslut.

Reservation anfördes av *Heléne Jäderlund Eckardt* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av *Margareta Björk* (m), *bilaga 1*.

Kommunstyrelsens pensionärsråd beslutade den 23 januari 2003 att tillstyrka stadsledningskontorets förslag till beslut i tjänsteutlåtandet 2002-12-04.

RESERVATIONER M M

Äldreomsorgsberedningen

Reservation anfördes av Heléne Jäderlund Eckardt och Ann-Katrin Åslund (båda fp) enligt följande.

Äldreomsorgsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. därutöver anföras.

Det behövs en valfrihetsrevolution inom äldreomsorgen. Äldre människor ska ha rätt att forma sin vardag själva. Därför måste det finnas äldreboende och hemtjänst med olika profil och inriktning t ex med olika språklig och religiös inriktning.

De avtal som under föregående mandatperiod tecknades med olika privata äldreboenden bidrog till att öka mångfalden. Nästa steg är att ge äldre människor rätten att välja vilket äldreboende de önskar flytta till. Den tidigare planen var att under 2003 förbereda genomförandet av valfrihet i hela äldreomsorgen, för att sedan träda i full kraft den 1 januari 2004. De avtal som staden har med privata utförare bör förlängas ett år. Därefter bör en äldreomsorgspeng införas som följer brukaren, och som möjliggör val bland många olika alternativ, såväl kommunala som privata.

I framtiden vill vi också renodla certifieringen så att alla som håller en tillräckligt hög kvalitet godkänns som omsorgsgivare, utan att behöva genomföra en traditionell upphandlingsprocess. Vi ser gärna en utveckling över hela landet där alla Sveriges äldre får samma möjlighet som stockholmarna att välja omsorg själva.

För att ge stockholmarna en mångfald av utförare i äldreomsorgen krävs att staden fortsätter att arbeta för att få fler privata utförare i äldreomsorgen. I väntan på att äldreomsorgspengen kan införas i full skala ska staden fortsätta att arbeta med upphandlingar.

Särskilt uttalande gjordes av Margareta Björk (m) enligt följande:

Utifrån det politiska klimat som nu råder i Stockholms stad, vilket innebär en mycket stor osäkerhet för de privata vårdgivarna, är en förlängning ytterligare ett år av nu gällande avtal vid köp av enstaka platser vid särskilda boende för äldre acceptabelt.

Ett bättre system både för vårdtagarna och vårdgivarna är dock att införa det pengssystem även på boendesidan, som den förra majoriteten hade för avsikt att införa senast 2004.

Bilaga 5:2 till kommunstyrelsens protokoll den 5 mars 2003, § 4*Bilaga 2***Sjukhem i Stockholm**

Anbudsgivare	Vårddygns pris 2002	Vårddygns pris 2003	Kommentar
Rosengården AB	1170	1205	
Söderås Sjukhem AB	1050	1082	
Pronestor i Sthlm AB	1159	1194	Långbrogården
Huddinge Kommun	1493	1538	Stortorp
Stockholms Sjukhem	1525	1571	
Svensk Äldreomsorg	1342	1382	
Sällskapet vänner till Pauvres Honteux	1325	1365	Fredhällshemmet
Gammeluddshemmet AB	1295	1334	
Stiftelsen Stora Sköndal	1490	1535	
Ersta Diakonisällskap	1639	1688	
Sällskapet vänner till Pauvres Honteux	1425	1468	Nockeby Vårdhem
Betaniastiftelsen	1451	1495	
Stiftelsen S.t Peters hem för gamla	1404	1446	
Föreningen Blomsterfonden	1544	1590	
Saltsjöbadens sjukhus AB	1325	1365	
Stiftelsen Stora Sköndal	1590	1638	med inriktning mot demens
Föreningen hem för Finländska äldre	1467	1511	Finskt äldrecentrum
Sjukhemmet Uttern AB	1413	1455	delat rum
Sjukhemmet Uttern AB	1390	1432	Enkelrum
Frösunda Vårdcentrum AB	1460	1504	Frösundagården

Sjukhem i övriga landet

Anbudsgivare	Vårddygns pris 2002	Vårddygns pris 2003	Kommentar
Lunnagårds Sjukhem AB	1020	1051	
Christinagården AB	1079	1111	
TryggVård i Mellanfjärd AB	1155	1190	
Nya Nåshemmet AB	1297	1336	
Eken Care AB	1282	1320	
Nömmebergs Vårdhem AB	1344	1384	
Gästhemmet Edsby Slott AB	1250	1288	
Fylladelfiaförsamlingen i Sthlm	1450	1494	Rosstorp

Gruppboende i Stockholm

Anbudsgivare	Vårddygns pris 2002	Vårddygns pris 2003	Kommentar
Stiftelsen Stora Sköndal	1360	1401	
Svensk Äldreomsorg	1362	1403	
Huddinge Kommun	1575	1622	Stortorp
Vingslaget Omsorg AB	1215	1251	Villa Vesta
Ersta Diakonisällskap	1639	1688	
Sällskapet vänner till Pauvres Honteux	1455	1499	Fredhällshemmet
Rosengården AB	1390	1432	
Solbacken Vård i Nacka AB	1270	1308	
ISS Care Partner AB	1310	1349	Sarvträsk
Föreningen Blomsterfonden	1585	1633	
Sthlms Borgerskaps institutioner	1600	1648	
Saltsjöbadens sjukhus AB	1400	1442	
Föreningen Edsättra vänner	1400	1442	
Attendo Care AB	1457	1501	Årstabergshemmet
AB Linden Sollentuna	1520	1566	
Föreningen hem för Finländska åldringar	1467	1511	Finskt äldrecentrum

Gruppboende i övriga landet

Anbudsgivare	Vårddygns pris 2002	Vårddygns pris 2003	Kommentar
Björklunda AB	1100	1133	
TryggVård i Mellanfjärd AB	1205	1241	
Gästhemmet Edsby Slott AB	1185	1221	
Nya Näs hemmet AB	1495	1540	
Eken Care AB	1486	1531	för personer med förvärvade hjärnskador
Vårdhemmet Lugnet AB	1478	1522	
AB Linden Sollentuna	1520	1566	
Filladelfiaförsamlingen i Sthlm	1600	1648	Rosstorp

Ålderdomshem i Stockholm

Anbudsgivare	Vårddygns pris 2002	Vårddygns pris 2003	Kommentar
Ersta Diakonisällskap	1159	1194	Fredhällshemmet
Sällskapet vänner till Pauvres Honteux	990	1020	
Stiftelsen S.t Peters hem för gamla	843	868	
Stiftelsen Rådmanshemmet	854	880	
Stiftelsen Stora Sköndal	1075	1107	
Rosengården AB	1053	1085	
Stiftelsen Danviks Hospital	1108	1141	
Sthlms Borgerskaps institutioner	1450	1494	
Föreningen hem för Finländska åldringar	1467	1511	Finskt äldrecentrum

Ålderdomshem i övriga landet

Anbudsgivare	Vårddygns pris 2002	Vårddygns pris 2003	Kommentar
Lunnagårds Sjukhem AB	1020	1051	
TryggVård i Mellanfjärd AB	1000	1030	
Gästhemmet Edsby Slott AB	990	1020	

Korttidsboende i Stockholm

Anbudsgivare	Vårddygnspris 2002	Vårddygnspris 2003	Kommentar
Huddinge Kommun	1570	1617	Stortorp
Ersta Diakonisällskap	1739	1791	
ISS Care Partner AB	1350	1391	Seniorstaden
ISS Care Partner AB	1310	1349	Sarvträsk
Svensk Äldreomsorg	1516	1561	
Sällskapet vänner till Pauvres Honteux	1505	1550	Nockeby
Sällskapet vänner till Pauvres Honteux	1480	1524	Vårdhem, ~~Nockeby~~ Nockeby
Rosengården AB	1465	1509	Vårdhem, dubblorum
Saltsjöbadens sjukhus AB	1445	1488	Avlastning
Gammeluddshemmet AB	1420	1463	
Stiftelsen Stora Sköndal	1650	1700	
Föreningen Blomsterfonden	1645	1694	
Sjukhemmet Uttern AB	1450	1494	

Korttidsboende i övriga landet

Anbudsgivare	Vårddygnspris 2002	Vårddygnspris 2003	Kommentar
Lunnagårds Sjukhem AB	1226	1263	
Björklunda AB	1170	1205	